

hvad der kan behage Tiendejerne, i Stedet for at se, hvilke Krav Tiendeyderne virkelig maa have paa at faa denne Sag ud af Verden paa rimelige og billige Vilkaar. Jeg opfordrer derfor Flertallet til at tage dette Spørgsmaal under nærmere Overvejelse; for har man en Gang vedtaget her i Tinget at yde det 24-dobbelte for en Tiendeafløsning, kan det ikke nytte, at det ærede Medlem fra Ribe kommer og trøster os med, at dersom nu ikke Landstingets Godsejere og Tiendetagere med Kyshaand tage imod dette Tilbud, faa de ikke saadanne Vilkaar en anden Gang. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem kan spille L'hombre; hvis han kan det, vil han vide, at der er noget, der hedder „Bordet fanger“. Dersom man en Gang her har vedtaget med Tilslutning fra Venstre, fra Demokratiet, at de Tiender, der afløses, ere det 24dobbelte af af den aarlige Ydelse værd, vil Folketinget vanskelig nogen Sinde kunne komme derfra. Derfor mener jeg, at d'Hrr. have været meget for flotte ved deres Tilbud, og jeg kan fuldt ud paa det Punkt slutte mig til det ærede Medlem for Ribe Amts 3dje Valgkreds (Busk); jeg anbefaler ham saavel som de ærede Forslagsstillere at forandre dette Forhold, som er et Misforhold, inden Sagen kommer til 3dje Behandling, og inden den forlader dette Ting og gaar til Landstinget.

For Resten er der en enkelt Ting i Forslaget, jeg skal gøre opmærksom paa. Jeg ved nok, at Forslagsstillerne med Vilje have sat ind, at naar en Kirketiende afløses, og der henlægges en Sum til Kirkens Vedligeholdelse, skulle de vedkommende Sognebeboere, hvis denne Sum ikke slaar til, ikke være pligtige til at bekoste Kirkens Vedligeholdelse. Der staar heller ikke, at Staten skal gøre det. Efter Forslaget vil det jo risikeres, at maaske adskillige Kirker ville forfalde i Tiden. Forholdet er jo nemlig det, at ved Afløsning af en Kirketiende har selvfølgelig Tiendejeren al mulig Interesse i at faa en saa stor Sum for sit Vedkommende som muligt; han har Interesse i, at Summen, der bliver Kirkens fremtidige Ejendom, bliver saa lille som muligt, og saaledes som Kommissionen bliver sammensat efter d'Hrr.s Forslag, vil Forholdet let medføre, at der vil blive overvejende Stemning for at gøre den Sum, som Kirken skal have til sin Ejendom i Fremtiden, saa lille som muligt, og det kan atter let føre til, at Kirkerne ville staa og forfalde. Det maa dog ikke være Meningen, at Folketinget vil være med til at yde sin Haandsrækning hertil.

Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig, idet jeg tilføjer, at jeg ikke stemmer for det Forslag, der er fremsat af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds og hans Meningsfæller. Jeg ønsker, at denne Sag maa komme til Landstinget, men helst i en saa god Skikkelse som muligt og navnlig med den Forandring i Afløsningssummens Størrelse, jeg har paa-peget — og paa-peget i fuld Overensstemmelse med det ærede Medlem fra Ribe. Jeg ønsker, at denne Sag saa hurtig som muligt maa komme til Landstinget, og at Landstinget maa sige sin Mening om den. Jeg er tilbøjelig til at tro, at der ikke kommer noget ud af den. Vil Landstinget ikke fremme denne Sng, ønsker jeg, at det saa hurtig som muligt vil indtage sit Standpunkt dertil. Thi er en Skattelettelse for Bønderne ad denne Vej uopnaaelig, haaber jeg, at det skal øve den Indflydelse paa dette Tings Flertal, at det med saa meget større Kraft og Interesse gør, hvad det formaar, for at de Skattelove, der allerede foreligge i Forvejen, og som snart vende her ned, maa blive til andet end Ord og til mere end Makulatur.

Formanden: Folketingsmanden for Ribe Amts 3dje Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Busk: Vi, der kende det ærede Medlem for Assens (Berntsen), som jeg har kendt ham i mange Aar, vide jo, at det ærede Medlem har en Svaghed. Han kan blive ør i Hovedet. Men at han er bleven saa ør i Hovedet over, at man savnede ham forleden, at han vilde komme ind paa private Samtaler, havde jeg dog ikke troet. Jeg skal imidlertid følge ham. Det ærede Medlem burde som gammel Parlamentariker alt for godt vide, at det er en farlig Sag at komme ind paa private Samtaler, thi det er ikke saa let at bevise, hvad man siger, og saa staar man der. Men, som sagt, jeg skal følge det ærede Medlem, og jeg skal da sige til ham, at det er ikke rigtigt, at jeg ikke vidste Besked om, hvad denne Lov indeholdt, før jeg kom til det ærede Medlem, og det bedste Bevis derfor er, at ved det Møde, der blev holdt i mit Sogn, mødte jeg slet ikke, fordi jeg vidste, at det elendige Tiendeforslag, som de moderate lavede i 1894, ingen Verdens Ting betyder. Da jeg saa hørte Referatet fra dette Møde og hørte, hvordan Regeringens Tiendekommissær havde forklaret Tienden, tænkte jeg: Nu skal du dog prøvet, om det ærede Medlem og hans Partifæller